

Частина перша

1. Донька свого батька

Нічне небо світу неврів, тихе й погоже, було геть-чисто засіяне зорями. Молочна дорога, яку, за легендою, створила Праматір Земун, коли випадково вилила на чорний оксамит ночі молоко, мирно тримала у своїх обіймах Усесвіт. І Всесвіт спочивав на могутніх раменах Творця, який ніс його, як лагідний батько, обережно та дбайливо. Куди? Птаха часто запитувала себе — куди несе всіх нас Творець і як довго він це робитиме? Коли врешті йому то набридне? Так, він добрий батько. Але й добрі батьки час від часу потребують відпочинку та спокою. Чи відпочиває коли-небудь Творець? Напевне, ні...

Зітхнула. Птаха любила нічне небо. Щойно перша зірка з'являлася на небосхилі, як довкола, наче за помахом чарівного крила Жар-Птиці, усе стихало. Вечір ніжно

підкрадався спочатку до неба, тоді до землі. Земля швидше кидалася у його обійми, аніж небо. Бо коли в небі ще було досить світло і поки не зор'яно, то земля вже вкладалася спати.

А диво першої зірки на вечірньому небі? Кажуть, що вона народилася з першої сльозинки повелительки любові Лади. Красива легенда, красива жінка, справжня жінка, жінка-мрія. Жінка-богиня. Дружина її батька. Чи не дивина? Птаха поки не може звикнути до думки, що в неї з'явився батько. Ні, не так. Вона не може зрозуміти того, що всі ті віки, які вона вважалася сиротою, він завжди був. Але не завжди поруч.

Умовності... Він говорить їй про якісь умовності. Які умовності могли бути в тому, щоб не визнати свого батьківства перед безсмертними? Гарзд, нехай. Байдуже до всіх на світі безсмертних... Однак принаймні їй він міг зізнатися?! Міг! Але довів ситуацію до критичного безглуздя. Перуниця могла це прийняти та зрозуміти, Птаха-Слава — ні. Поки ні. У душі двоїлося. Тепер твердо знала, що вона і є та сама дружина Перуна, та сама Перуниця, яка колись дуже-дуже давно перемогла в битві з темними, яка власного чоловіка настільки сильно та віддано кохала, що погодилася на пропозицію Творця небесного. Її повернули до життя. Так, її, а не якусь іншу, може, навіть більш гідну душу.

Вона тепер та сама Птаха-Перуниця, з великим призначенням. Але цього разу не дружина Перуна. У Творця доволі своєрідне вміння втілювати наші благання. Дуже хотів, Перуне, отримати свою Перуницю? Гарзд, отримуй.

Отримав. Тепер вона його донька. Донька мами Арати і батька Перуна.

Птаха стояла на одному з небагатьох лисих пагорбів світу неврів. Вона навмисне попросила трохи часу в Мирослада перед Ритуалом. Перед тим, як Мирослад усуне

закляття Місяцівни, закляття знесилення. А потім Перун проведе обряд відновлення світу Невридії. Мусила побути наодинці з собою, зануритися у власні почування. Так багато сталося за останні дні і ще багато має статися. Відчувала це. Вона не була Оракулом, вона не вмiла передбачати майбутнє, просто знала, що для всіх світів найгірші випробування ще попереду. І вона, дивним чином, теж уплуталася в це. Навіть більше, перетворилася на привід до тих негараздів та бід, які вже почалися.

Небо заспокоювало. Розкинула в різні боки руки, повернула долоні до неба. Світло Місяцівни було холодним. Воно не давало сили, але наповнювало почуттями.

Любов... Вона вмiє і знає, як воно — любити. Їй подобається любити не тому, що це обов'язок для світлих — любити ближнього. Це вона вмiє дуже добре. Однак у її серці існує ще одне мірило любові, приватне. Бо геть по-особливому вона любить Мальву, ніжну і водночас сильну дівчинку-квітку. Юнка відшукала в серденьку Птахи маленький затишний куточок, котрий довіку належатиме тільки їй. Також по-особливому вона любить Остапка — хлопчину зі світу, якого вже немає. Точніше останнього живого зі світу його матері. Вона волiла б мати такого сина. Материнською вона могла назвати свою до нього любов.

Учитель Посолонь. Рідний, дорогий, важливий, мудрий. З ним дорослішала, набиралася досвіду, робила помилки. Він, як умів, направляв і виправляв. Це він, зрештою, на поліг на її навчанні у світі неврів, коли зрозумів, що сам не впорається з надто вже самовпевненою ученицею. Вблагав Мирослада «допомогти». І Мирослад допоміг. Її гордню було поборено. Натомість прийшло велике розуміння власної значущості для Всесвіту, як і розуміння цінності та неповторності кожного живого створіння. Марнославодство, чванливість почали здаватися чимось геть безглуздим.

Світ неврів назавжди вилікував норавливу Птаха. Яка тоді ця любов? Батьківська. Такою любов'ю добрі діти люблять своїх татів.

Стрибог. Її Стриб, її кохання. Птаха досі його кохає. Згадала слова Посолоня про вищість любові над коханням. Невже правда? Досі не могла прийняти слухності тих слів.

Перун... Хто він для неї? Той, хто зараз її береже, чи її половина? Половина від чого? Від цілого чи від украденого?

Він — її справжній батько, якого ніколи не знала.

Не знала? Хіба? Адже добре пам'ятає його руки, запах тіла, дотик шкіри до обличчя, колючі вуса і заливистий власний сміх, коли він підкидав її, малу веселуху, до неба.

Перун — хто він насправді для неї? Батько чи охоронець?

Могла, звісно, постаратися називати його батьком, а вважати ним — поки зась. Та навіть зі словами було нелегко. Слово «батько» не просто застрягало в горлянці, воно навіть не народжувалося в серці, коли вона дивилася на Перуна. Мальві було простіше прийняти Стрибога, бо той насправду не знав, що в нього є донька. Перун знав, однак чомусь не хотів зізнаватися в цьому світові. Отже, зрікся, відмовився?

Ні, не зрікся і не відмовився. Бо завжди намагався дбати про її безпеку, мати на оці. Та хіба це батьківство? А як тоді бути з казками на ніч, колисковими, важливими розмовами про неважливе, завжди проблемним дорослішанням?

І вкотре Птаха повертає до цього простого запитання, яке застрягло цвяшком у голові. Чому не визнати своєї доньки?

Перун виправдовується: «Надто швидко закрутилося». Так, швидко: смерть Арати, зрада названого сина Боривітра, безсмертя доньки, виблагане в Мари, тільки щоб порятувати малу від смерті. О, звісно, Перун збирався

всім оголосити, що Птаха — його донька, та якось не до того було. Знаходилися важливіші проблеми.

Важливіші?

Слова батька чи слова Творця: «Чорнокрукі, дитино моя, — найперші наші вороги. Це ті, хто завжди слухає лишень темний бік свого ества. Вони просто так нічого не роблять. Завжди є вагома причина для руйнації та винищення».

Перун провів розслідування. Чому чорнокрукі напали саме на Оселище Дива, яке вважалося добре замаскованим, майже неприступним? Поруч купа інших Оселищ: і багатших, і не так міцно захищених. Звісно, щоб здолати силу захистів Арати та Перуна, потрібно застосувати неабиякі таланти. Чорнокрукі не заморочувалися талантами. Вони просто знайшли зрадника.

Зазвичай чорнокрукі під час нападів убивали лишень дорослих. Дітей підбирали як трофеї. Дівчата в майбутньому ставали дружинами чи наложницями, хлопці — воїнами. Та не цього разу. Виявилося, що Оракул склав пророцтво для Морока: «Та, що прийде зі світу Чотирьох Сонць, донька Арати, вкраде серце твого єдиного сина і знищить світ Відтіні». Тому чорнокрукі за наказом Морока винищили в Оселищі Дива всіх: і малих, і великих. Бо не відали точно, хто ж вона — та, що мала прийти з Оселища Дива, донька Арати? Арата була жрицею, і всі мешканці Оселища Дива вважалися її дітьми. Зрештою, те дитя могло народитися й згодом, через покоління і все одно спадково вважатися дитиною жриці Арати. І ось, якщо знищити всіх без винятку та дощенту спалити Оселище, щоб навіть назви не лишилося, то пророцтво скасується.

Зрадник Борівітер теж був дитиною Арати. Навіть більше — її кровним сином. Що з ним робити? Чорнокрукі своїх не ображають. Ставши зрадником, він перетворився

на чорнокрукого. Та щоб перестраховатися — на Боривітра було накладено чорне закляття. Він не міг мати дітей.

Після підступного нападу на Оселище Дива врятувалася тільки Птаха. Чорнокрукі про це не відали. Мара та її Перемінник урятуали дівчинку від неминучої погибелі. Птаху було захищено у світі світлих. Темним туди не дістатися. Зрештою, вони переконані: Арата і всі її діти мертві. І пророцтво Оракула мертве також.

Тому й не дуже цікавилися — звідки взялася мала дитина з Перемінником у Яровороті. Можна спробувати розпитати Мару. Однак та навряд чи розкаже. Вона не зобов'язана про таке доповідати навіть Творцю. Та з часом стали розходитися чутки, що підкинута під браму Яровороту дитина насправді є донькою Посолоня та Мари. Звісно, у ті байки не дуже вірилося, але ані Посолонь, ані Мара їх не спростовували. І темні в цю байку майже повірили.

Через це Перун і мовчав. Бо якщо чорнокрукі дізнаються, що Птаха — це насправді врятоване дитя зі світу Чотирьох Сонць, то зачнуть її переслідувати та цькувати. Спочатку гадав, мовчанка — вимушена і не вічна, усе до пори до часу. Дитина підросте, змужніє і тоді...

А тоді і не сталося... Бо з'явилися нові причини.

Перша причина: Птаха зустріла Стрибога. І не тільки згадала, хто він такий і що вчинив з її світом. Вона забрала собі його серце. Серце сина великого Повелителя Темного світу. О, так! Морок відчував небезпеку. Він остерігався Птахи. На той час він уже знав, хто вона така насправді, тому й не хотів пускати свого сина на перемовини до неї. Рада темних світів наполягала, і Морок змирився. Пророцтво Оракула ожило. І та, що прийшла зі світу Чотирьох Сонць, таки вкрала серце Стрибога.

Друга причина. Начебто жодних перепон для того, щоб Перун визнав своє батьківство, не лишилося: Морок знав

правду про Птаха, вона забрала собі серце його сина і їй геть нічого поганого не загрожувало. Та тут завагітніла Лада. І треба стати бездушним покидьком, щоб дружині при надії в такому зізнаватися. Народилося дитя. Теж нервувати не можна. І Перун своє зізнання відклав до кращих часів. А кращі часи все не наставали. До того ж Ладі ідеально пасувала роль дружини Перуна та матусі його дітей. Бо син Сварога міг мати за дружину тільки рівню собі, а не звичайну смертну жінку Арату, нехай навіть жрицю.

Перуниця всередині Птахи знала, що Лада завжди була закохана в Перуна. І коли місце звільнилося, то досконала та правильна у всьому повелителька любові легко зайняла місце і Арати, і Перуниці. Наразі тішило в отому знанні лишень одне — поки Арата була жива, Перун не одружувався. Принаймні хоч інколи він був чесним із собою.

Третя причина — це повна гармонія у світах, яка нарешті настала. Зберігалася рівновага, і Перун не захотів порушувати її. Бо нове знання могло внести певні поправки в неї. Бо діти — це завжди дисонанс у гармонії чи в дисгармонії, але все-таки — дисонанс. Приклад з Мальвою про це промовисто говорить.

Перун приблизно так виправдовувався перед Птахою, коли вони перечікували в кімнатці під дубом напади Стрибожкої люті. Вона та дуб слухали мовчки. Що Птаха на таке виправдання могла відповісти рідному батькові? Злісно вигукнути, що він нічим не кращий від Стрибога, чи образитися на те, чого вже не змінити?

Заховала обличчя в долонях. Хто вона? Колишня дружина Перуна чи теперішня його донька? Не треба було Творцеві повертати її до життя. Це лишень усе ускладнило.

Хтось обережно поклав їй руку на плече.

Час її самотини минав. Птаха стрепенулася, наче збудилася від сну. Озирнулася.

Поруч стояла Мара. Світло Місяцівни спотворювало обличчя жінки. Воно зараз нагадувало лице мерця — безкровне, бліде, з болісним тавром розпачу.

— Йменням Творця нашого вітаю тебе, Повелителько Маро! — Птаха була гарно вихована. Озвалася привітно: — Тебе прислав Мирослад? Настав час для Ритуалу? За мить буду готова.

Мара невпевнено кивнула.

— І для цього теж, Птахо. Я рада тебе бачити. Маємо трохи часу, поки чоловіки говорять про своє. У Мирослада з Перуном важлива розмова. Чоловік, котрий впустив у світ неврів Стрибога, є сином Мирослада. Це Шепіт. Тепер він сірий брат. То він підступно змінив перлину, яка завела тебе в болото, хоч мала врятувати. Ця перлина не справжня, вона сіра. А там, де з'являються сірі, — завжди чекай підступу та напасті. Але зараз не про це. Чи дозволиш сказати тобі кілька слів?

Птаха стенула плечима. Вона не проти. Мара показала рукою на рясно порослий мохом камінь, що стримів неподалік. Птаха кивнула, опустила втомлено на нього. Мара сіла поруч.

— За сина я просила вибачення в тебе, Птахо, і не раз. — Мара говорила ледь чутно, але чітко промовляючи кожне слово. — Тож не стану вкотре повторюватися. І до цього можна звикнути. І знаєш... Яюсь воно безглуздо. Таке паскудне почування в мене. Останнім часом нічого не роблю — лишень перепрошую, і переважно через вчинки сина. Але зараз я попрошу вибачення в тебе за те, що накоїла моя впертість. Я ж була переконана, що не варто втручатися в справи, які тебе не стосуються, особливо коли це справи великих безсмертних.

Мара вмовкла. Зітхнула, поправила звичним рухом складки на сукні. Птаха втомлено дивилася на жінку.